

Kosztolányi Ádám

GONDOLATOK

*„Hörpintek valódi világot habzó
éggel a tetején”*

József Attila

Az emberek között a szépség, jóság, okosság végtelen fokozatát és típusát találjuk. Ezek a részek feltételezik az Egészet, a különböző tört darabok az épületet, amelyből kiszakadtak, kell lenni egy lénynek, akiben teljes a Szépség, Jóság, Okosság. A világosság végtelen fokozatai és típusai feltételezik a Napot, amelyből a sugarak szétszóródtak.

*

Ezek a tört darabok néha nagyon hasonlítanak egymáshoz. Mindenki érezhette az örömet két hasonló alkat találkozásánál, akiknek hasonlóak az érzéki-értelmi kliséi. Semmi sem mutat annyira Istenre. A bolygók közös anyaga a Napra utal.

*

Ugyanígy végtelen fokozata, típusa és keveredése van az örömnak és fájdalomnak. Egy emberen belül is, de még inkább általánosságban. Egyrészt minden szubsztancia fájdalom és öröm-jellege más, másrészt a körülmények folytán az élményeknek végtelen a lehetőségük. De az öröm és fájdalom sohasem tiszta, a legnagyobb örömbe is vegyül egy alig észrevehető árnyalatnyi fájdalom, és megfordítva. Ezek a részek is feltételezik az egészet, kell valahol lenni tiszta örömnak és fájdalomnak. A fájdalomnak — legyen az fizikai, pszichikai vagy értelmi — lényege a homályosság, az öröme a világosság. A mennyországban a végtelen fokozatban többé-kevésbé homályos képzetek teljesen világossá, a pokolban teljesen homályossá válnak. A földön mennyország és pokol sugaraival találkozunk.

*

A tudatosság hierarchiája a világban bizonyítja Isten létét. Az anyagi világban a tudatosság zérus, a növényvilágban már van valami nagyon homályos tudatosság, az állatvilágban már feltétlenül, az embernél magasrendű de nem teljes.

A sornak befejeztnnek, mindkét oldalról lezártnak kell lennie, kell lenni egy lénynek, akiben teljes a tudatosság.

*

Az elmélet primátusa a gyakorlat fölött bizonyítja a szellem elsőbbségét az anyaggal szemben. Ismert tény, hogy egy gyakorlati feladatot egy elméleti tétel alkalmazásával könnyen megoldhatunk, de megfordítva nem, a gyakorlattól csak nagynehezen, kínlódva-vergődve tudunk eljutni az elmélethez.

In principio erat verbum.

*

Azt hiszem, lehetséges lesz, hogy az egyén pontos pszichológiai-metafizikai elemzésével egyéniség és sors kapcsolatában kimutassuk Istent, és adott helyzetben érzékelhetővé, átéltté tegyük Isten útját.